



## شیوه‌نامه پژوهانه (گرت) اعضای هیأت علمی دانشگاه یاسوج

### پیشگفتار

اگرچه سالیانه میلیاردها تومان بودجه دولتی برای انجام کارهای پژوهشی هزینه می‌شود، همیشه این نگرانی بیان شده که بازدهی و کارایی این همه بودجه چه اندازه است؟ بی‌گمان رشد علمی کشور در چند دههٔ واپسین برآمده از تلاش و کوشش ستایش‌آمیز گروهی بزرگ از پژوهش‌گرهای دانشگاهی است که با بهره‌مندی از همین بودجه‌های ملی توانسته‌اند شایستگی‌ها و توانمندی‌های علمی خود را به خوبی نشان دهند که نمود آن در شمار زیادی از مقاله‌های علمی در مجله‌های معتبر جهانی است. ولی همچنان بخش بسیاری از نیازهای فنی و علمی کشور وارداتی است و کشور ما راه درازی تا رسیدن به جایگاه ارزنده و شایستهٔ جهانی خود در پیوند با فناوری و دانش روز دارد. بنابراین، مدیران کلان کشوری امیدوارند که نهاد بزرگ دانشگاهی کشور بتواند کوشندگی‌های پژوهشی خود را به گونه‌ای ساماندهی و راهبری کند که توانمندی‌های ارزندهٔ اعضای هیأت علمی آن در راستای نیازهای بایستهٔ کشور و نیروی پیش‌برندهٔ روند پیشرفت و بالندگی فراگیر و گستردهٔ دگرگونی‌های زیربنایی برای رسیدن به سند چشم‌انداز ۲۰ سالهٔ کشور باشند. بخشی از این مدیریت در برنامه‌ریزی بودجهٔ پژوهشی دانشگاه‌ها برای بهره‌مندی از توانمندی‌ها و انگیزه‌های کارساز اعضای هیأت علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دست‌یافتنی است که می‌تواند تا اندازه‌ای سازگار با سیاست‌های ملی توسعهٔ علمی کشور، کارگزاری شود.

در همین راستا، بر پایهٔ بخش‌نامهٔ شماره ۳/۱۱۰۴۵۱ مورخ ۱۳۹۰/۰۶/۲۷ معاون پژوهشی و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دربارهٔ آیین‌نامهٔ پژوهانهٔ اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها، کوشندگی‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی دانشگاه یاسوج در چارچوب آیین‌نامهٔ ذیل مدیریت می‌شود و هر سال اعتباری ریالی به هر عضو هیأت علمی دانشگاه برای انجام کوشندگی‌های پژوهشی بر پایهٔ امتیازهای پژوهشی آن‌ها داده می‌شود.

### اهداف

الف) سامان‌دهی اعتبارات پژوهشی دانشگاه در راستای اولویت‌ها و سیاست‌های پژوهشی کلان کشور و در راستای سیاست‌های تشویقی دولت سیزدهم در حمایت از پژوهش‌های بنیادی فن‌آورانه و دانش بنیان اعضای محترم هیأت علمی و همچنین در راستای برنامهٔ راهبردی دانشگاه.

ب) پشتیبانی از نگرش‌های ارزنده و انگیزه‌های والای پژوهشی اعضای هیأت علمی دانشگاه و تشویق آن‌ها برای انجام هرچه بهتر کارهای پژوهشی.

ج) فراهم کردن انگیزه و امید به انجام پژوهش‌های برنامه‌ریزی شدهٔ گروهی برای تولید دانش بنیادی و کاربردی در راستای نیازهای برتر کشور و بالابردن جایگاه علمی دانشگاه یاسوج و کشور بر اساس شاخص‌های علمی-پژوهشی معتبر منطقه‌ای و جهانی.

د) فراهم کردن زمینهٔ رقابت‌های سالم برای پرورش و پشتیبانی از توانمندی‌ها و انگیزه‌های علمی اعضای هیأت علمی در راستای کوشندگی‌های برتر پژوهشی.



ه) بالا بردن میزان بهره‌مندی از توانمندی‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی در راستای افزایش کارایی و بهره‌وری از منابع مالی پژوهشی دانشگاه با هدف سازگار کردن کوشندگی‌های پژوهشی دانشگاه با برنامه‌ها و سیاست‌های پژوهشی کلان ملی.

و) آشکارنمایی و آسان‌سازی روند کوشندگی‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی و دانشجویان تحت راهنمایی و مشاوره آن‌ها.

ز) بالا بردن انگیزه و پشتیبانی از همکاری‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی دانشگاه با سازمان‌ها، بنگاه‌ها، نهادها و دستگاه‌های بیرون از دانشگاه.

## مفاد شیوه‌نامه

**ماده ۱-** همه اعضای هیأت علمی طرح سربازی، قراردادی، پیمانی، رسمی - آزمایشی و رسمی - قطعی دانشگاه می‌توانند از پژوهانه بهره‌مند شوند.

**ماده ۲-** مبلغ پژوهانه هر سال از محل اعتبارات پژوهشی دانشگاه فراهم می‌شود. میزان اعتبار و سهم کل پژوهانه اعضای هیأت علمی هر سال به وسیله شورای پژوهشی دانشگاه به میزان ۳۵ تا ۶۰ درصد کل اعتبار پژوهشی دانشگاه، ضمن لحاظ کردن افزایش کل بودجه دانشگاه در سال، با تأیید هیأت رئیسه تعیین می‌شود.

**ماده ۳-** هر عضو هیأت علمی می‌تواند پژوهانه خود را برای موارد ذیل هزینه کند:

بند ۱-۳- انجام طرح‌های پژوهشی درون دانشگاهی برابر شیوه‌نامه طرح‌های پژوهشی دانشگاه یاسوج ویژه طرح‌های نوع ۳.

بند ۲-۳- هزینه ساخت، ثبت اختراع و اکتشاف برابر شیوه‌نامه دانشگاه.

بند ۳-۳- شرکت در همایش‌های درون و برون کشوری برابر شیوه‌نامه شرکت اعضای هیأت علمی دانشگاه یاسوج در همایش‌ها.

بند ۴-۳- پرداخت هزینه‌های خرید کتب تخصصی، نرم‌افزارهای تخصصی، تجهیزات و قطعات جانبی کامپیوتر، کامپیوتر رومیزی و لپ تاپ، برگردان، ویرایش، همانندجویی و چاپ مقاله در نشریات علمی معتبر داخلی و بین‌المللی، ویرایش و صفحه‌آرایی کتب تألیفی، تصنیفی یا ترجمه‌ای عضو هیأت علمی، شرکت در کارگاه‌های آموزشی و سایر سفرهای علمی کوتاه مدت، عضویت در انجمن‌های علمی ملی و بین‌المللی معتبر و مرتبط با رشته تخصصی اعضای هیأت علمی، خرید تجهیزات و مواد مصرفی آزمایشگاهی، آنالیزهای آزمایشگاهی، قراردادهای پرسش‌گری - داده‌پردازی و تحلیل داده‌ها، پرداخت کارمزد پژوهشی به دانشجویان دانشگاه یاسوج که جدای از طرح‌های پژوهشی همانند دستیار پژوهشی و صرفاً در انجام کارهای پژوهشی با عضو هیأت علمی همکاری می‌کنند و پرداخت به پژوهشگران پسا دکتری نوع سوم. همچنین مواردی که در این ماده پیش‌بینی نشده و طبق تاییدیه شورای پژوهشی جنبه پژوهشی داشته باشند. قابل ذکر است که همه پرداخت‌های مذکور در این بند مطابق با شیوه‌نامه‌های دانشگاه یاسوج انجام می‌پذیرند.

**تبصره ۱:** هزینه برگردان، ویرایش، همانندجویی و چاپ مقالات در نشریات علمی معتبر داخلی و بین‌المللی، ویرایش و صفحه‌آرایی کتب تألیفی، تصنیفی یا ترجمه‌ای عضو هیأت علمی حداکثر ۳۰٪ پژوهانه کل هریک از اعضای هیأت علمی را شامل می‌گردد. اعضای هیأت علمی دانشکده علوم انسانی مستثنی بوده و می‌توانند حداکثر تا سقف ۵۰ درصد از پژوهانه خود را برای ویرایش و صفحه‌آرایی کتب تألیفی و تصنیفی هزینه نمایند.

**تبصره ۲:** برای خرید مواد مصرفی مورد نیاز اعضای هیأت علمی شامل لوازم تحریر، کارت‌ریج چاپگر، کاغذ، لوازم اتاق کار و غیره حداکثر مبلغ ۶٪ از پژوهانه کل هیأت علمی می‌تواند هزینه گردد.

**تبصره ۳:** هزینه شرکت در کارگاه‌های آموزشی و پژوهشی و سایر سفرهای علمی کوتاه مدت درون کشوری مطابق با هزینه همایش‌های درون کشوری طبق شیوه‌نامه‌های داخلی دانشگاه قابل پرداخت است.

**تبصره ۴:** حداکثر میزان پرداخت کارمزد پژوهشی به دانشجویان، ۱۰٪ از کل پژوهانه اختصاص یافته به هریک از اعضای هیأت علمی می‌باشد.



تبصره ۵: خرید کامپیوتر رومیزی و لپ تاپ حداقل هر ۷ سال یکبار و با نظر تخصصی مرکز IT دانشگاه مبنی بر عدم امکان تعمیر و ارتقای دستگاه فعلی و به شرط تحویل دستگاه قدیمی به انبار دانشگاه امکان پذیر می‌باشد.

بند ۳-۵- یک عضو هیأت علمی یا گروهی از اعضای هیأت علمی می‌توانند بخشی یا همه پژوهانه خود را جهت خرید یا ساخت دستگاه یا تجهیزات آزمایشگاهی (با کاربرد پژوهشی) با قابلیت استفاده برای اساتید و دانشجویان، در صورت تایید شورای پژوهشی دانشگاه، تجمیع و هزینه نمایند.

بند ۳-۶- تمام تجهیزات غیرمصرفی خریداری شده از محل پژوهانه جزو اموال دانشگاه بوده و می‌بایست طبق ضوابط اموال دانشگاه برچسب اموالی دریافت کنند.

تبصره ۱: سایر بودجه‌ها و هزینه‌های پژوهشی در دانشگاه مانند هزینه فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی (کوتاه مدت و بلندمدت)، تشویقی مقالات، هزینه شرکت دانشجویان در همایش‌ها، هزینه چاپ و نشر کتاب، هزینه راه‌اندازی مجلات و هرگونه کار پژوهشی که در بندهای ۳-۱ تا ۳-۵ آورده نشده است، جدای از پژوهانه اعضای هیأت علمی و برابر قوانین، مقررات، آیین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌های دانشگاه فراهم خواهد شد.

ماده ۴- سهم پژوهانه هر عضو هیأت علمی برای هر یک سال بر پایه امتیازهای پژوهشی کسب شده توسط آن عضو در یک سال آموزشی گذشته (از اول مهرماه تا ۳۱ شهریورماه) محاسبه می‌شود. قابل ذکر است که امتیازات لازم جهت بهره‌مندی از پژوهانه ابتدای هر سال طبق فعالیت‌های ثبت شده اساتید از سامانه گلستان استخراج می‌شود.

ماده ۵- محاسبه امتیازهای پژوهشی برای پژوهانه بر پایه بند ۳ آیین‌نامه ارتقا و برابر جداول پیوست این آیین‌نامه انجام می‌شود.

ماده ۶- به هر نفر هیأت علمی که عضو قطب علمی مصوب وزارت علوم در دانشگاه یاسوج باشد، اعتباری ریالی برابر با ۴۰ درصد مبلغ پایه پژوهانه، به پژوهانه آن افزوده خواهد شد. چگونگی هزینه‌کرد این مبلغ تشویقی برابر همین شیوه‌نامه است.

ماده ۷- به هر عضو هیأت علمی دانشگاه یاسوج که مجری طرح (یا طرح‌های) پژوهشی برون دانشگاهی است و دانشگاه از بابت آن طرح (یا طرح‌ها) مبلغی تحت عنوان بالاسری دریافت می‌کند، یا به تشخیص هیأت رئیسه دانشگاه بالاسری دریافت نشود، امتیازی برابر با ۵۰٪ از کل امتیاز کسب شده به امتیازات قابل احتساب برای دریافت پژوهانه عضو هیأت علمی مجری طرح افزوده می‌شود.

ماده ۸- میزان پژوهانه هر عضو هیأت علمی در هر سال با فرمول ذیل محاسبه می‌شود:

$$(A) \times (\text{مجموع امتیازهای پژوهشی عضو هیأت علمی در یک سال}) + (\text{مبلغ پایه}) = \text{پژوهانه هر عضو هیأت علمی (ریال)}$$

بند ۸-۱- «مبلغ پایه» کمترین مبلغ پژوهانه است که به هر عضو هیأت علمی مشمول پژوهانه، جدای از امتیاز پژوهشی آن، تعلق می‌گیرد. این مبلغ هر سال به وسیله شورای پژوهشی دانشگاه و با تایید نهایی هیأت رئیسه تعیین می‌شود. قابل ذکر است که مبلغ پایه برای پژوهانه ۱۴۰۱ برابر با ۳۵۰۰۰۰۰۰ ریال برای هر عضو هیأت علمی است.

تبصره ۱: به آن دسته از اعضای هیأت علمی که حکم شروع به کار آن‌ها در طول سال صادر گردد نیز مبلغ پایه پژوهانه تعلق می‌گیرد. (مصوب شورای پژوهشی دانشگاه مورخ ۱۳۹۴/۰۲/۲۰)

بند ۸-۲- اندازه ریالی «A» در هر سال با فرمول زیر محاسبه می‌شود:

$$a (\text{ریال}) = \frac{\text{سهم ریالی کل اعتبار تخصیص داده شده به پژوهانه پس از کم کردن همه مبلغ پایه}}{\text{مجموع کل امتیازات پژوهشی تایید شده توسط معاونت پژوهشی}}$$

تبصره ۱: «کل مبلغ پایه» برابر است با: «مبلغ پایه برای هر عضو هیأت علمی  $\times$  تعداد اعضای هیأت علمی واجد شرایط دریافت مبلغ پایه پژوهانه»

ماده ۹- پرداخت مبلغ پژوهانه به صورت اعتباری و برابر شیوه‌نامه‌های پژوهشی دانشگاه در هر مورد می‌باشد.

بند ۹-۱- مهلت تسویه حساب سایر پرداخت‌ها (یا پیش‌پرداخت‌ها) از محل پژوهانه برابر مهلت تعیین شده در شیوه‌نامه‌های پژوهشی دانشگاه برای انجام طرح‌های پژوهشی، شرکت در همایش‌ها، خرید دستگاه، هزینه خدمات آزمایشگاهی و هزینه خرید مواد است.  
ماده ۱۰- بازه زمانی برای بهره‌مندی از پژوهانه (تخصیص اعتبار)، از زمان ابلاغ و ثبت پژوهانه در سامانه گلستان تا ۳۰ آذرماه سال بعد است.

ماده ۱۱- براساس بند ۶ از مصوبات هیأت رئیسه دانشگاه مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۷، پانزده درصد از کل اعتبار پژوهانه مصوب دانشگاه در هر سال برای تشویق اعضای هیأت علمی براساس شیوه‌نامه دریافت پژوهانه تشویقی دانشگاه و نظر نهایی هیأت رئیسه دانشگاه اختصاص می‌یابد.

ماده ۱۲- تصویب:

- این شیوه‌نامه در تاریخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۱ با تغییراتی در شورای پژوهشی دانشگاه بازنگری گردید و در تاریخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۰ مشتمل بر دوازده ماده، نه بند و هشت تبصره در هیأت رئیسه دانشگاه بررسی، اصلاح و تصویب شد و از تاریخ ۱۴۰۱/۵/۱ قابل اجرا است.



دانشگاه پاسوج و فناوری